

[Specifična obilježja
obitelji u riziku: doprinos planiranju
kompleksnih intervencija]
HRZZ IP-2014-09-9515

ALLPPT.COM

Procjena spremnosti na promjenu ponašanja djeteta i roditelja – osnovni koncepti i potencijali

Doc.dr.sc. Gabrijela Ratkajec Gašević
Doc.dr.sc. Anja Miroslavljević
Doc.dr.sc. Dora Dodig Hundrić

Procjena djeteta - područja

Suvremeni pristup

Odnos djeteta prema: sebi, roditeljima, autoritetima, odraslima, vršnjacima, specifičnim skupinama, obrazovanju, radu, imovini, pravilima, zakonu, moralu, okruženju...

Usvojenost vještina: zadovoljavanje osnovnih životnih potreba, brige za sebe, socijalnih i komunikacijskih, rješavanja sukoba, samokontrole, nošenja s teškoćama, svladavanja života...

Usvojenost kompetencija (npr. Okvirko)

Spremnost na promjenu ponašanja?

Promjena ponašanja

Kretanje iz jednog stanja u drugo i zadržavanje u tom procesu kretanja, te postizanje stanja različitog i boljeg (osobno i socijalno poželjnijeg) od onoga koje je postojalo ranije (Žižak, 2010).

Spremnost na promjenu ponašanja

Kombinacija percipirane važnosti problema i uvjerenosti osobe da se može promijeniti (Miller, Rollnick, 2002).

Kombinacija uvjerenja, stavova i namjera pojedinca u odnosu na nužnost promjene te kapaciteta da promjene uspješno i provede (Armenakis, 2013).

Strategije procjene spremnosti na promjenu ponašanja i njene specifičnosti

1. Verbalna ekspresija

- Želja za promjenom
- Posjedovanje problema
- Usmjerenost na budućnost
- Vrednovanje podrške
- Ustrajnost u transformaciji

2. Razgovor o definiranju problema, dobitcima i gubitcima od promjene te iskušenjima u okruženju

- Priča
- Utjecaj prezentiranog problema
- Prepreke u procesu traženja pomoći

3. Primjena skale procjene spremnosti na promjenu

Behavior Engineering

Can you reprogram her?

By HikingArtist.com

Promjena paradigme: prema obiteljskoj procjeni

Obiteljska procjena

(Procjena djeteta i procjena roditelja)

**Procjena djetetove
spremnosti na promjenu ponašanja**

**Procjena roditeljskih kapaciteta - na promjenu
ponašanja i mogućnost podrške djetetove
promjene ponašanja**

Procjena roditeljskih kapaciteta podrške djetetove promjene ponašanja

Procjena roditeljskih kapaciteta – roditeljska sposobnost za skrb o djetetu s obzirom na sveukupne potrebe djeteta (osnovne potrebe, sigurnost, emocionalna toplina, stimulacija, granice, stabilnost...)

Procjena roditeljskog kapaciteta za promjenu ponašanja:

- u odnosu na specifično ponašanje
- integrirana u sveukupnu procjenu i analizu okolnosti
- uključuje zasebnu procjenu oba roditelja, ali uzima u obzir i dinamiku između njih
- uključuje ponašanje koje je nužno promijeniti, ali i čimbenike koji mogu olakšati i otežati promjenu
- odvija se u odnosu na potrebe djeteta, odnosno je li promjena moguća u odgovarajućem vremenskom okviru

Čimbenici koji olakšavaju i otežavaju promjenu ponašanja roditelja (područja procjene)

1. Relevantnost i prioritet promjene
2. Znanje i vještine
3. Motivacija i namjere
4. Navike i automatski odgovori
5. Kontekstualni čimbenici

Procjena čimbenika koji olakšavaju i otežavaju promjenu ponašanja roditelja

Područje procjene	Razgovor s roditeljima	Preporučeni standardizirani instrumenti
Relevantnost i prioritet promjene	Je li promjena nužna?; Koliko vam je to važno?; Koje su najvažnije promjene koje se od vas traže?; Koristeći skalu od 1 do 10 kako biste procijeniti ovaj problem?; Što bi bilo dobro u toj promjeni? Koliko dugo još možete živjeti s tim problemom?	Skala procjene spremnosti na promjenu Procjena tretmanske spremnosti
Znanje i vještine	Trebate li neka posebna znanja da pomognete djetetu u promjeni ponašanja?; Što bi vam pomoglo da u obitelji učinkovitije komunicirate?; Kako biste vi objasnili, kako i zašto je došlo do tog problema?; Koji dio odgajanja vam ide najbolje? Oko kojeg biste trebali dodatnu pomoć?	Skala procjene svakodnevnih razmirica
Motivacija i namjere	Što vam je pomoglo kod nekih ranijih promjena u životu?; Koji je glavi razlog zbog kojih biste učinili promjene? Zato što su mi rekli, zbog dobrobiti mog djeteta, zato što vi to želite....; Tko može profitirati ako učinite neke promjene u životu? Za koga se mijenjate?	Skala procjene roditeljske kompetentnosti
Navike i automatski odgovori	Kako se nosite sa stresnim situacijama?; Opišite mi jednu stresnu situaciju u kojoj ste zadovoljni kako ste reagirali? Kada se dijete ponaša... kako vi reagirate? Koliko je već tako?; Reagirate li nekada drugačije?; Možete li se zamisliti s drugačijim ponašanjem u tim situacijama?	Procjena teškoća u regulaciji emocija
Kontekstualni čimbenici	Biste li napravili neku promjenu bez uključivanja u proces procjene rizika/potreba?; Što mislite, imate li kontrolu nad promjenama koje se od vas i vašeg djeteta zahtjevaju?; Zahtjeva li promjena financijske izdatke?; Što bi mogli misliti prijatelji i rodbina o promjenama koje morate učiniti?	Multidimenzionalna skala percipirane socijalne podrške

Promjena u odgovarajućem vremenskom okviru

Roditeljima treba dati vremenski ograničenu priliku da dokažu vlastitu mogućnost za promjenu ponašanja

Promjena se može mjeriti/pratiti:

- Kroz definiranje razumnih ciljeva promjene ponašanja i praćenje njihove ostvarenosti

Opis situacije	Ishod	Procjena	Opis razine	Dokaz promjene
	Puno uspješnije od očekivanog	5		
	Uspješnije od očekivanog	4		
	Uspješno	3		
	Manje uspješno od očekivanog	2		
	Puno neuspješnije od očekivanog	1		

U tijeku....

FAMRESPLAN – Specifična obilježja obitelji u riziku:
doprinos planiranju kompleksnih intervencija

**Istraživanje s 200 obitelji (konstrukti otpornosti,
spremnosti na promjenu i zadovoljstva životom)**

Spremnost na promjenu

Kriterijski član:

Spremnost na promjenu vlastitog ponašanja

Percepcija podrške

Drugi član obitelji:

Spremnost na promjenu vlastitog ponašanja

Spremnost na pružanje podrške

Dobitci od objedinjene procjene djetetove spremnosti na promjenu ponašanja i roditeljskih kapaciteta da podrže promjenu ponašanja

Promjena je sustavna i planirana

Planirana kako će biti podržana u okruženju

Omogućuje promjenu drugog reda

Omogućuje promjenu cijelog sustava

Zahvaljujemo na pažnji ;)